THE OLDEST AND MOST POPULAR SLOVENIAN NEWSPAPER IN UNITED STATES OF AMERICA.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU. — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO. — ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian organizations.)

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (No.) 216. CHICAGO, ILL., SOBOTA, 10. NOVEMBRA — SATURDAY, NOVEMBER 10, 1928. LETNIK XXXVII.

Razna mnenja o volitvah. - Poincare pridobiva na uplivu.

IZJAVE, DA V AMERIKI PREVLADUJE VERSKA TOLERANCA MED RAZNIMI SEKTAMI, JE LE GOLA FRAZA ZAKRKNJENIH PROTESTANTOV. — PROTI SMITHU SO BILI ZDRUŽENI TAJNO PROSTOZIDARJI IN PROTESTANTJE VSEH SEKT.

Washington, D. C. — Člankar v Bostonskem katol. tedniku navaja med drugimi vzroki, zakaj je doživel guv. Smith poraz. Pravi: "Ako bi bil guv. Smith prostozidar, ali pa član kake protestantovske sekte, tedaj bi dobil on večino, ki jo je dobil Hoover."

Kako v velikem obsegu je igralo v zadnjih volitvah versko vprašanje se kaže vedno bolj. Smith, kot katoličan, kot mož čistega rekorda je šel pred narod nevstrašeno in povedal na vseh mestih, da ne mara niti enega, ki naj bi glasoval zanj radi njegovega verskega prepričanja, pač pa hoče, da glasujejo zanj, če previdijo, da je njegova politična platforma dobra, zanesljiva in poštena. Dasi nad dolgih 20 let v javnih uradih države New York, ki je največja država v Uniji po številu prebivalcev, ni nikjer kazal kake naklonjenosti komu radi verskega prepričanja. Pregled v tem oziru je pokazal, da je imel v svojih uradih v službi vedno več protestantov, židov in drugih, kakor pa katoličanov. Zato se pri njem ne more trditi, da je bil guv. Smith kedaj v tem oziru strankarski.

Ni se pa tako nepristransko in tako pošteno in odkrito delalo v krogih raznih protestantovskih sekt. Tu so bile na delu vse tajne sile. V katoliških cerkvah se niso oglašali duhovniki in niso agitirali za Smitha. Med protestanti vseh njihovih sekt so pa pastorji zadnje mesece govorili samo o politiki in strašili svoje vernike po svojem bigotskem običaju, da je nevarnost za Združene države, da zavlada v Ameriki Vatikan. Krepko z njimi je sodelovala tudi masonska loža. Vse svobodomiselno časopisje je vodilo silen boj nestrpnosti za časa kampanje. Tako se je združilo proti Smithu vse, kar ga sovraži kot katoličana in povrhu še kot nasprotnika sedanje gnile prohibicije. Sovražniki Smithovega verskega prepričanja so delovali po preračunanih načrtih. Katoličani pa zaspani kot vedno, in veliko izmed njih je volilo še proti Smithu. Taka je solidarnost in zavednost med nami katoličani.

Pri zadnjih volitvah se je jasno pokazalo, kako 'švoh' je katoliška disciplina in solidarnost. Ali ste videli milijone ki so na dan volitev stali na strani onega, ki je kandidiral proti kandidatu katol. prepričanja? Ali vam to da kaj misliti? Sovražniki katoličanov so imeli pri tem pregled svojih vrst in svoje moči. To kar izjavljajo, da med Amerikanci prevladuje verska toleranca je le slepilo. Zakaj pa ne zaupajo niti svojega glasu katoličanu če je tako? Kljub temu, da je dokazano, da je imel Smith mnogo boljši gospodarski program v svoji platformi kot njegov oponent?

Slučaji, kakor je bil pred leti v Michiganu, v Oregonu in še drugod, ko so nasprotniki katoličanov hoteli zatreti privatne župnijske šole potom zakona, namreč, da bi v ta namen izglasovali pri volitvah zakon, ki bi predpovedoval obratovati in ustanavljati župnijske šole, se znajo še ponavljati. Zadnje volitve so temu dokaz.

Zgodovina uči, da katoličani se predramijo samo takrat, kadar pade z vso silo z batom po glavi.

MEDNARODNA TURISTIČNA RAZSTAVA V CHICAGI

Zastopana bo tudi Jugoslavija, pod vodstvom našega generalnega konzula g. Radivoj Jankoviča. Razstava bo v Sherman hotelu.

—o—

Chicago, Ill. — Kakor lansko leto, tako bo tudi letos prirejena od 11. do 18. novembra t. l. mednarodna turistična razstava v Chicagi v velikem prostornem Sherman hotelu.

Razstava ima namen obrniti pozornost na turistiko. Je to sredstvo propagande, da bi Američani posečali našo zemljo. Na razstavi sodelujejo in bodo udeležene vse evropske države in dežele. Zastopana bo tudi Južna Amerika, Meksika itd. kakor tudi pojedine države Združenih držav.

Naš generalni konzulat v Chicagi podvzel je to leto oddelek za našo državo Jugoslavijo. Opremil ga bo kakor lani, da se zadovolji kar največ mogoče posestnike razstave. Radi pomankanja materialnih sredstev, bo seveda jugoslovanski oddelek skromnejše opremljen, vendar pa izostal ne bo.

Škoda je le, da se stara domovina ne zanima za take zadeve, ker edino njej je to v korist. Vlada bi pač morala dovoliti primeren kredit v ta namen, da bi se poskrbela zadostna turistična literatura v angleškem jeziku. To leto, kakor tudi lansko je izdala nekaj literature v angleščini parobrodna družba Cunard Line. Dala je narediti nekaj reklame s slikami naših krajev v Jugoslaviji. Ta največja parobrodna družba se dosti trudi, da pomaga našemu turizmu. Prihodnje leto bo poslala en velik parnik na našo divno dalmatinsko obalo. Kakor znano bo ta družba priredila tudi en velik govor na "Radio" o lepotah naše zemlje in to bo dne 9. decembsa med 7:15 in 8. uro zvečer, na postaji WTMG.

Treba je da tudi mi posetimo kar v največjem številu to mednarodno razstavo, ker je to poučno za vsakega. Razstava bo odprta vsak dan od 11. do 18. nov. od 1. ure popoldne pa do 10. ure zvečer.

—o—

— **Berlin, Nemčija.** — Dr. H. Eckener, poveljnik Graf Zepelina poroča, da bo Zepelin še večkrat plul čez veliki ocean in da se bo podal na pot takoj, ko se preskrbi za polet z potrebnim kurivom.

MARCUS GARVEY IZGNAN IZ KANADE.

Montreal, Que., Kanada. — Nedavno smo poročali, da bo kanadska vlada deportirala Marcusa Garveya, predsednika neke zamorske organizacije, katera dela za združenje več milijonov afrikanskih zamorcev, da bi ustanovili svojo republiko. Garvey je bil iz Kanade izgnan največ iz vzroka, ker je tam govoril za propagando ameriške demokratske stranke in za Al Smitha.

POINCARE PRIHAJA NA POVRŠJE.

Politične razmere v Franciji se obračajo v prid Poincarja na bolje. — M. Caillauxov značaj je poražen.

—o—

Pariz, Francija. — V Franciji je Poincarju in njegovim pristašem grozil poraz od radikalno-socialne stranke. Kakor pa zadnja poročila poročajo, so se te zadeve zdaj drugače zasukale.

Zastopniki raznih strank so se izrazili, da M. Poincare je mož, kateri bo ostal na krmilu francoske vlade, dokler se zadeve ne urede v popolno zadovoljnost naroda in se tudi zadeve glede Nemčije ne privedejo do gotovega zaključka.

Med tem časom so pa politične stranke naskočile M. Caillauxa in ga dolže kot činitelja smrtnega udarca, zadanega na konvenciji socialno-radikalne stranke, kar je bilo vzrok vladnega poraza, za časa, ko se je sešel parlament.

Vsa država se je začela zanimati za ta politična vprašanja. Ne more se še vedeti, kako se bo stvar zasukala; gotovo pa še lahko nastanejo izpremembe, katere bodo razočarale eno ali drugo stranko. Predno se vse zadeve uredijo, pa še lahko poteče precej časa.

—o—

HOOVERJEVA ZMAGA, POMENI ZMAGO PROHIBICIJE

Westerville, O. — Ernest H. Cherrington, glavni tajnik svetovne lige proti alkoholizmu, se je izrazil: "Hooverjeva zmaga pomeni največjo zmago proti alkoholizmu, kar se jih je še kedaj na svetu prigodilo. Očividno je tudi, da je večina amerikanskega naroda za prohibicijo, kakor se je to ravno pokazalo pri letošnjih volitvah."

—o—

KANADSKA VLADA JE DEPORTIRALA MLADEGA MORILCA.

Vancouver, B. C. — V Britiš Kolumbiji so oblasti prijele mladega zločinca, G. S. Northcotta, ki je obdolžen, da je izvršil tri umore; dva brata Winslow in Walterja Collins. Vlada je morilca deportirala v njegovo rojstno domovino, Kalifornijo.

—o—

PORTUGALSKA VLADA JE ODSTOPILA.

Lisbon, Portugalsko. — Dne 7. novembra je portugalska vlada odstopila. Poverjeništvo se je izročilo novemu predsedniku portugalske republike. Cela zadeva se je vršila še precej mirno.

CHARLES CURTIS, BODOČI PODPREDSEDNIK ZDRUŽENIH DRŽAV.

Charles Curtis je bil dosedaj zvezni senator države Kansas. V senatu je bil voditelj večine republikanskih senatorjev in vsled tega odličen prvak v republikanski stranki. Pri sedanjih volitvah je zmagal vred s Hooverjem na republikanski listi.

KRIŽEM SVETA.

— **Edinburg, Tex.** — Texas je največja država v Združenih državah po zemljskem obsegu. Tudi ima veliko besedo na političnem polju, kadar se bližajo volitve. Ta država je že več let glasovala za demokratsko stranko, to leto se je pa kar naenkrat odcepila in priskočila v republikanski tabor. Vsled tega so se oblasti bale, da ne bi prišlo do javnih prepirov; zato so pa naročili vojaštva, da je stražilo mesta na volivni dan.

— **Chicago, Ill.** — Te dni je bila vržena bomba pred urad E. Geisslerja, zemljiškega trgovca, na 3520 Wentworth ave. Geissler je tajnik "Republikanskega kluba" v 13tem okraju, zato se sluti, da je bila bomba vržena radi političnih ozirov.

— **Chicago, Ill.** — Te dni so chicaški suhači aretirali tri brate, med katerimi se je nahajal tudi bivši policijski načelnik. Michael Oszakowski. Drugi brat. Peter, je tudi policijski uslužbenec. Tretji, Edward, pa je prodajalec mehkih pijač. Suhače so hoteli podkupiti, nakar so pa oni vse tri aretirali.

— **Toronto, Ont., Kanada.** — Poroča se, da bo v Kanadi sestavljen nov parlament, kateri bo imel svoj stan v Ottawi. Sir Austen Chamberlain, angleški državni tajnik za zunajne zadeve, se je izrazil, da ta korak je zelo potreben, za razvoj Kanade.

— **London, Anglija.** — Hudo borbo so imeli te dni v Londonu pri mestni socialistični stranki, ko so bili poraženi z 63 proti 44 glasov, da naj londonska cestna železnica pride v roke privatni korporaciji.

— **New York, N. Y.** — Ob priliki, ko so se vršile predsedniške volitve v Združenih državah, se je vkljub strogi postavi prohibicije spilo mnogo pijače. V državi New York, je bilo od strupene pijače za strupljenih 12 oseb, izmed katerih ste dve osebi že umrli.

TRI ŽENSKE V DRŽAVNI POSTAVODAJI V NEVADI.

Reno, Nev. — Država Nevada se bo menda najbolje postavila pri zasedanju prihodnje državne postavodaje, glede zastopništva od ženske strani. Pri zadnjih volitvah je bila izvoljena v državno zbornico ena ženska od demokratske stranke, katera je bila to leto na novo izvoljena; poleg tega ste pa letos izvoljeni še dve drugi ženski od republikanske stranke.

ŠE ENA BOMBA V KENOSHI.

Bomba je bila namenjena dekletu, katere pa ni bilo doma. — Vsa okna v eni ulici pobita vsled eksplosije.

—o—

Kenosha, Wis. — Dne 7. nov. zvečer se je pripetila močna razstrelba z dinamitno bombo, pod oknom stanovanja Marije Kuchara, stara 20 let in je zaposlena v tovarni "Allen A Mills".

Dekle je šlo zvečer na obisk k neki prijateljici, med tem časom se je pa razstrelba pripetila. Ker je bila bomba vžgana prav pod njenim oknom, je jasno razvidno, da to je bilo namenjeno direktno dekletu samemu. Iz kakšnega vzroka je bil ta napad izvršen, to si je že lahko misliti, ker ona je bila zaposlena v tekstilni tovarni.

Kakih deset minut pred razstrelbo, je J. Kuchara, oče od dekleta, videl nekega moškega, ki se je na drugi strani ceste ustavil z avtomobilom. Nekaj minut pozneje, je njegova 15 letna hčerka ovohala, da je v bližini nekaj smrdelo, kakor po gorečem gumiju. Nato pa je nastala razstrelba, katera je stresla vso okolico.

V bližnji sosednji hiši, se je nahajala v sobi mati, F. J. Garland z svojimi šestimi malimi otroci. Vsled razstrelbe, je steklo iz oken kar zafrčalo po sobi in padalo na tri mesece staro dete, ki je ležalo v zibeljki. Mati se je pa tako prestrašila, da je padla na tla in za nekaj časa izgubila zavest. To je v Kenoshi že dvajseti napad z bombo, za časa stavke od meseca februarja.

—o—

KITAJSKA PROSI CHICAŽANA ZA SVOJEGA SVETOVALCA.

Šanghaj, Kitajsko. — Charles R. Crane iz Chicage, bivši ameriški minister za Kitajsko, je bil te dni povabljen od kitajske vlade, da bi sprejel mesto častnega svetovalca, v kitajskem narodnem ministrstvu za industrijo, trgovino in obrt.

—o—

V ROMUNIJI VOLIJO NOV PARLAMENT.

Bukarest, Romunija. — Juliu Maniu, vodja kmečke stranke v Romuniji, je vladi naznanil ,da ako država hoče preprečiti nadaljno državno krizo, naj nemudoma ukrene, da se ugodi zahtevam kmečke stranke. Nato pa je bil parlament razpuščen in razpisalo se bo volitve.

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Iz neodrešene domovine.

KAKO FAŠISTI IZGANJAJO V KONFINACIJO NA OTOKE NEZAŽELJENE OSEBE, KATERE NE TROBIJO V FAŠISTIČNI ROG. — SLOVENSKE UČITELJE PRESTAVLJAJO V NOTRANJOST ITALIJE. — DRUGE KRATKE VESTI.

Kako se godi konfinirancem na Liparskih otokih.

"Fašistovska revolucija se mora braniti!" vzklikajo fašisti. In v resnici se fašistovska revolucija "brani" s povsem revolucionarnimi metodami in ustanovami, izmed katerih je prva konfinacija. Če se hoče režim iznebiti ljudi, o katerih misli, da so mu nevarni, jim pa ne more dokazati nikakega formalnega prestopka niti fašistovskih zakonov, tedaj seže po konfinaciji.

Procedura je prav tako revolucionarna. Ob 7. uri zjutraj te aretirajo, drugi dan prejmeš v ječi od kvesture (policijskega ravnateljstva) odlok, da si predlagan za konfinacijo "radi protidržavne propagande"; ječar ti obenem izroči polo papirja, na katero lahko napišeš svojo obrambo, kakor se ti zdi da boš lahko učinkovito miniral to čisto splošno obtožbo. — Kaj si storil proti fašizmu,kdaj in kako, ti obtožnica ne pove. Glavno je, da si pri policiji 'na glasu neuklonljivega opozicionalca fašizma". Nato se sestane konfinacijska komisija, ki ji predseduje prefekt in sestoji iz policijskih in miličnih častnikov. V teku nekaj minut si izločen za pet let iz človeškega življenja. Drugo jutro ti izroči ječar konfinacijski dekret ter pripomni, da lahko potom odvetnika rekuriraš na komisijo v Rimu. Rekurs stane okoli 5000 lir. Ne plačaš samo odvetnikovega dela, ampak tudi njegovo korajžo, da se je upal napraviti rekurs proti fašistovskemu ukrepu; vsaj odvetnik tako zatrjuje.

Preskočimo rajše poglavje o ravnanju s konfiniranci v ječi. Na pot v konfinacijo lahko vzame pregnanec s seboj poln nahrbtnik prtljage, več ne more, ker ga peljejo vklenjenega v močne verige. Pravijo, da je pot v konfinacijo nekaj neznosnega. Neki konfiniranec se je vozil iz Verone tako-le: Pet dni v ječi v Veroni, 3 dni v Milanu, 2 dni v Modeni, 3 dni v Rimu, 2 dni v Palermu, 12 dni v Trapani, nato z ladjo na otok Pantelleria, ki leži med Sicilijo in Afriko. V ječi je bil z navadnimi razbojniki. Med potjo so ga imeli vedno tesno vklenjenega. Če ima konfiniranec denar, se lahko izogne temu križevemu potu s tem, da plača sam vožnjo na otok. Plačati pa mora tudi pot in dnevnice karabinerjem, ki ga spremljajo. Stroški znašajo okoli 1500 lir za osebo.

Konfiniranci živijo na otokih in sicer so Lipari največje taborišče. Za njimi pridejo Ponza, Ustica, Pantelleria, Favignana (pri Trapani) in Lampedosa. Najudobnejše si lahno uredijo življenje konfiniranci na Liparih,na katerih leži mestece Lipari z 10,000 prebivalci. — Konfiniranci si lahko najmejo zasebno sobo v hotelu. Od države prejmejo 10 lir dnevno in s tem se morajo sami vzdrževati. Veliko slabše je na drugih otokih. Taborišča sestojijo povečini iz improviziranih povsem primitivnih barak, ki ne odgovarjajo zdravstvenim predpisom. Povsod primanjkuje vode. Včasih je tudi po 10 konfinirancev natrpanih v eni "sobi". Kakor rečeno, morajo sami skrbeti za hrano. Prepuščeni so samim sebi. Zgodi se, da naletiš na odvetnike, časnikarje in učitelje, ki so si sami uredili gospodinjstvo. Eden kuha, drugi gre na trg, tretji cepi drva itd. Življenje je silno drago, trgovci in gostilničarji izkoriščajo konfinirance, kar se le da. Pripovedujejo, da so se spomladi precej zboljšale življenske razmere na otokih, a v zadnjem času se zopet slabšajo, še posebno, ker se število konfinirancev čedalje množi. Večkrat se tudi pripeti, da sledijo žene prostovoljno moškim v konfinacijo in delijo ž njimi trdo usodo.

Konfiniranci so navadno prosti od 7 zjutraj do 8 zvečer. Bolj nevarni konfiniranci pa se morajo zglasiti večkrat na dan pri karabinijerju. Izobraženci si kratijo čas z učenjem, posebno jezike radi študirajo; učijo drug drugega. Sicer pa se med seboj vedno ločijo po strankah in še v pregnanstvu se ne morejo sprijazniti.

Konfinacija traja od 6 mesecev do 5 let. Pogosto pa se zgodi, da Mussolini pomilosti konfinirance, ako podpiše vdanostno izjavo. Koliko je konfiniranih, ve samo policija. Slovenskih pregnancev bo okoli 10; štirje so bili konfinirani kot Slovenci, drugi kot komunisti.

—o—

Exodus.

Italijansko časopisje nadaljuje gonjo proti Slovencem v Italiji. Časnikarji kar tekmujejo, kateri bo nagrmadil več blata na slovensko duhovščino in drugo razumništvo. Signor Vergani je napisal v "Corriere' zopet dva članka. Topot se je povzpel do trditve, da je mogla slovenska duhovščina ohraniti svoj vpliv na ljudstvo edino potom odiranja! "Resto del Carlino" gre še dalje. Slovenci so izmed vseh Jugoslovanov prvi svobodno zadihali pod materinskim okriljem Rima. In ko vidijo onkraj meje le spor in sovraštvo, se čutijo srečne pod Italijo.

—o—

Slovenski učitelji v notranjo Italijo.

G. Mihael Lenardič, ki je služboval v Gor. Tribuši, je premeščen v Bagni di Poretta (Toskana). Anton Hvala, dozdaj v Puštalah, je premeščen v S. Constantino Albanese (Bazilikata).

—o—

Idrijske vesti.

V sredo, 17. okt., je bil nastavljen za novega župnika v Sp. Idriji č. g. Ludvik Likar, in č. g. Alfonz Berbuč za župnika v Št. Petru pri Gorici.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:
Za celo leto $5.00
Za pol leta 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:
Za celo leto $6.00
Za pol leta 3.00

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Subscription:
For one year $5.00
For half a year 2.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year $6.00
For half a year 3.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Ob desetletnici premirja.

Jutri, 11. novembra, slavili bomo desetletnico premirja v svetovni vojni, ki se je začela julija leta 1914, in divjala v takem obsegu, da je bil z njo strašno prizadet ves svet.

Združene države je tudi potegnil vojni vrtinec v krvavo vojno. Dejansko so Združene države vstopile v vojno meseca aprila 1917.

Zavezniki so bili v tistih momentih skoro totalno na tleh. Le vstop Združenih držav v vojno jih je moralno poživel, jim dal nove moči na vztrajanju v borbi. Z Združenimi državami je prišla zaveznikom nova sveža neprekosljiva gospodarska pomoč. Prišla pa je tudi ogromna sveža vojaška pomoč, ki je na svetovni tehtnici odločila usodo vojne.

Ko se je izposlovalo od strani sovražnih strank premirje, in ko je 11. novembra ravno ob 11. uri dopoldne utihnil orjaški peklenski grom topov in drugih peklenskih strojev v krvavi vojni, je imela Amerika že silno vojaško moč na tleh francoske zemlje. Bilo je tam že nad 2,200,000 vojakov. V tistih momentih so ekspedirali ameriško vojsko v takem številu, da je od julija meseca naprej povprečno vsako minuto dospelo sedem ameriških vojakov na evropski kontinent. Nemci so videli, da je vojna zgubljena, zato so iskali in prosili premirja. Najprvo seveda so gledali za časten mir, a veliki Wilson je odgovoril na vse prošnje, da zavezniki sprejmejo samo brezpogojno predajo, drugega ne.

Ko so Nemci videli in spoznali odločnost velikega demokrata Wilsona, so se brezpogojno podali dne 11. novembra 1918. Tam na flanderskem bojišču v Spa, je privozilo od obeh strani par vojaških avtomobilov in iz njih so izstopili nemški predstavniki, in na zavezniški strani maršal Foch, veliki zmagovalni zavezniški vojskovodja s svojimi zastopniki, in podpisalo se je premirje.

Kdo naj popiše tedanje velikansko veselje, ki je objelo ves svet. Radovali so se vsi narodi, tako doma, kakor vojaki na fronti. Štiri dolga leta in pol krvavega klanja je domalega podivjalo vse človeštvo, upropastilo narode gospodarsko in moralno. Svet je želel miru in samo miru.

Svet si je od tedaj v dobi desetih let precej rekonštrukciral Popravljena so mesta, ki so bila v pokrajinah, kjer je divjala vojna, razdejana. Vendar gospodarske zgube narodov, ki jih jim je prizadejala kruta vojna, se pa še poznajo. Lahko nadomestiš to in ono, ali gospodarskega dela več desetletij, skoro celega stoletja, ni mogoče nadomestiti tako, kakor se nadomesti razvaline z današnjim hitro proizvajajočim delom tehnike.

Premirju, ki je bilo podpisano pred desetimi leti v Spa, je sledil kakega pol leta pozneje znani Versaillski mir. Kakšen je ta mir, je že znano vsem, saj se je mnogo pisalo o njem. Eno lahko rečemo o njem, da narodom ni prinesel tega, kar so pričakovali od njega. Veliko krivico, ki se je godila manjšinam od strani germanskih narodov dotlej, je hotel popraviti. Deloma jo je popravil, deloma še poslabšal. Nam Slovencem jo ni popravil. Morda so dobili mesto Slovencev kje drugje narodno odrešenje, a naši mili domovini Sloveniji so na tej operacijski mirovni mizi odrezali najlepši kos narodnega telesa. Versaillski mir je dal našim krutim sovražnikom Italijanom pljuča naše domovine Slovenije, lepo Primorje s Trstom in našo slovensko solnčno Goriško.

Ko bo jutri ves svet proslavljal desetletnico premirja svetovne vojne, ko se bodo mnogi narodi veselili in proslavljali važno obletnico svojega narodnega odrešenja, bo naša Primorska, Istra in solnčna Goriška kakor otožna žalostna plakajoča vdova stala na grobovih in plakala vsa potrta, zavita v tužno črno obleko ter plakala nad svojo veliko narodno nesrečo, ki jo je zadela pred desetimi leti in se povečuje nad njo v vedno večji in strašnejši obliki. O Bog, reši naše brate in sestre iz krutega trpljenja pod fašistično peto! Le kadar pride tudi zanje rešitev, tedaj bo doživela naša mila domovina Slovenija srečno in važno obletnico.

Dal Bog pa tudi naši domovini Jugoslaviji, da bi prišlo tudi tam do res pravega bratskega ujedinjenja in sporazuma. Da bi res bili Srbi, Slovenci in Hrvati pravi bratje, ne samo na papirju in jeziku, marveč tudi v dejanjih in vsepovsod.

V tem duhu gledamo na proslavo te važne zgodovinske obletnice — desetletnice premirja v svetovni vojni. Dal Bog, da bi proslava te zgodovinske obletnice pospešila med vsemi narodi mir, prijateljstvo in vzajemnost!

KAKO SMO SE IMELI PRI SV. ŠTEFANU NA JESENSKI VESELICI.

Chicago, Ill.

V nedeljo, dne 4. novembra, je bil veliki dan za faro sv.Štefana. To je bil dan, ko je vsa fara oživela. Staro in mlado, vse se je podalo v šolsko dvorano, ko so združena društva s skupnimi močmi priredila nekaj, kar se še nikoli ni videlo v tej dvorani. Občinstvo pa se je za to tudi tako zanimalo, da je bila dvorana popolnoma natlačena.

Preveč bi bilo za poročati, ko bi hoteli podrobno navesti celi program; zato naj se na splošno opiše le glavne poteze celega programa.

Kakor že omenjeno, nastopilo je več društev, ki so proizvajala posamezne točke in tako prispevala k splošnemu uspehu. Pričetek je otvoril naš č. g. župnik in glavni vodja fare sv. Štefana, Rev. Anselm Murn, ko je z navdušenim in globoko zamišljenim govorom pozdravil zbrano občinstvo. Potem pa je nastopilo pevsko društvo "Adrija", katero je obenem tudi cerkveni pevski zbor. Pevsko društvo Adrija je že davno zaslovelo kot eno najboljših slovenskih pevskih zborov v Ameriki in je radi krasnih izvodov gramofonskih plošč, katere je že proizvajalo, tudi menda že znano po celi Ameriki. Društvo Adrija je torej otvorilo celi program in zapelo tri krasne pesmice.

Nato je nastopilo pevsko društvo "Jezero", katero je bilo nedavno ustanovljeno, toda vkljub temu, da je društvo novo, se že skoro hoče meriti z Adrijo. Saj menda cenjeni pevci in pevke od društva "Jezero" ne bodo zamerili, ako se ne našteva bolj nadrobno njihovih zmožnosti in velikega navdušenja; toda omeni naj se le toliko, da so to pristni prekmurski Slovenci in da so se na zadnjih prireditvah izkazali z najlepšim uspehom.

Tretja točka na programu je bila deklamacija "Yawkob Strauss, the happy Dutchman", kar je proizvajal Mr. M. F. Kobal, kateri je s svojim humorjem nudil dovolj smeha; poleg tega pa je imel tudi tako velike mustafe, da bi z njimi lahko konju muhe branil. Potem si že lahko mislimo, da to je bilo nekaj posebnega.

Potem pa je prišel na oder "Egiptovski čarovnik". Pri tem prizoru pa nisem mogel sklepati, kdo je imel glavne zasluge; čarovnik sam, katerega je igral Mr. S. Vagner, in ni nič govoril, kakor bi bil mutast, ali Mr. Račič, kateri mu je narekoval, kaj naj stori. Videl sem le toliko, da sta bila oba skupaj precej navihana. Torej za to točko dam kredit obema skupaj in upam, da bosta to blagohotno sprejela za dobro.

Za čarovnikom pa se je pokazalo na odru nekaj, kar se še nikoli ni videlo v tej dvorani. "Kastrola" — you bet, da takega imena še ni nikjer v Ameriki, kakor le pri sv. Štefanu v Chicagi. Ako je že ime tako znamenito, potem si že lahko mislite, da to novo društvo je tudi znalo pokazati nekaj, kar se ne vidi povsod. Že pričetek, ko se je zastor odgrnil, je nudil toliko smeha, da se je občinstvo komaj moglo umiriti, da se je program nadaljeval. Menda še nikdo v svojem življenju ni videl, da bi pevovodja dajal pevcem glasove po kastroli, kakor je storil Mr. Račič, ko je tolkel po kastroli, katera je visela privezana v sredi odra, in je s tem pevcem dajal glasove. Ko so pa pevci še zapeli svoje čudne litanije v angleškem, slovenskem, latinskem in ne vem v koliko še jezikih, je bilo pa zopet toliko smeha, da je vse pokalo. Največji aplavz pa je "Kastrola" žela, ko so zapeli domače slovenske fantovske pesmi, tako da to so morali celo parkrat ponoviti. Bili so pravi mojstri skupaj.

Za Kastrolo so prišli na oder "Junaki", šaloigra v enem dejanju. Vsi igralci so izvedli svoje vloge uzorno.Največ smeha pa je vzbujal Mr. Fajfar, ko je svojo fajfco iskal, medtem ko jo je imel v ustih.

Najboljša točka se je pa seveda hranila za zaključek celega programa. To je bil kuplet "Dva profesorja", za katerega pa gre vsa zasluga našemu vrlemu mojstru, organistu Mr. I. Račiču, kateri je kuplet zložil in tudi harmoniral. Dva profesorja pa sta proizvajala Mr. J. Fajfar in Mr. S. Foys. To je bilo v resnici nekaj, kar se ne vidi vsaki čas. Največ humorja pa je nudil zaključek, ko sta profesorja rekla, da odhajata in je eden izmed njih zaklical "taxi"! — nakar je zamorec pripeljal veliko "karjolo" (šajtrgo) na oder in z njo odpeljal oba gospoda profesorja.

Zvečer se je pa v spodnji dvorani vršila vinska trgatev, kar je tudi dalo občinstvu dovolj zabave.

Torej k celi prireditvi se more pripomniti še to, da v naši fari je veliko zanimanja za socialno življenje in upajmo, da v prihodnje bomo zopet kmalu imeli priliko videti kaj zanimivega.

F. Rožnik.

—o—

MARTINOVA VESELICA.

Chicago, Ill.

"Dojdi mi, dojdi, sveti Martin!
On ga bo krstil, jaz ga bom pil"

poje narodna pesem. Sv. Martin se bo oglasil pri "Zlatem kozlu" prihodnjo nedeljo, 11. novembra zvečer. Krstil bom tam dobro kapljico, pa tudi svojo gos bo dal speči. Tega ne smete zamuditi!

Društvo sv. Martina št. 178 KSKJ. bo imelo to sezono samo eno prireditev. Ni nam toliko na tem, da bi napravili obilo denarja — da se le običajni društveni stroški pokrijejo, pa bomo zadovoljni. Radi bi pa napravili našim ostalim prekmurskim in neprekmurskim svetoštefancem prav prijeten in zabaven večer. Naše kuharice, naši natakarji in naši muzikantje bodo skrbeli, da Vam ne bo ničesar manjkalo. Vabimo vse prijatelje!

Za odbor: **L. Nečemer.**

—o—

SV. MISIJON IN DRUGE NOVICE.

Barberton, O.

Žalost in veselje je pač povsod mešana usoda ljudi. Pri nas kakor drugod. V teku enega meseca smo imeli kar dve poroki. Frank Smrdel in Frances Opeka sta bila en par, in vsak je moral priznati, da je bil prav fest. Frank Sterle in Antonija Pristo sta si tudi obljubila iti skozi življenje v družbi drug drugega. Zadnja dva sta iz družin starih faranov, člana naših mladinskih cerkvenih društev ter tako zelo priljubljena med našimi mlajšimi farnimi krogi. Ni čuda, da se je zbralo vse polno prijateljev tako v cerkvi, posebno pa še v dvorani na slavlju. Obilo sreče in božjega blagoslova vsem novoporočencem.

Sredi vsega tega nenavadnega ženitovanjskega veselja se je pa tudi opazila koščena roka smrti. Kar dva moža nam je ugrabila v teku treh tednov. — Nekaj, kar se še ni zgodilo kar fara obstoji, da bi v tako kratkem času imeli dva zaporedna pogreba. Najprej je bil poklican Frank Tancek. Pogreb je bil eden največjih, ker je bil pokojni s svojo soprogo in družino večletni oskrbnik naše cerkvice in kot tak splošno poznan. Ravno tri tedne pozneje je za večno zatisnil oči John Stražišar. Tudi njegovega pogreba se je zadnji ponedeljek udeležilo mnogo znancev. Bog daj tolažbe žalujočim soprogam in družinam. Pač nam tudi po teh-le malih naselbinah Bog na ta način pridiga, da nas vse čaka — dan računa — za življenje.

Naključje ravno tako nanese, da začenjamo ravno po teh resnih dogodkih začeti s sv. misijonom na nedeljo, dne 11. novembra. Kaj pa je misijon? Čas, v katerem naj bi se vsaj za nekoliko minut odtrgali od dela in drugih reči, ki nas vežejo na svet, ter obrnili svoje misli na pomen in pravi namen tega življenja. Kako lahko je v svetnih zadevah na vse to pozabiti, ve vsakdo. Zato se za misijon dobi skušenega gospoda gospoda pridigarja, ki nam v premišljevanje predstavi neizogibljive resnice življenja in večnosti, da potem malo prevdarimo, kam da prav za prav drvimo in čemu da živimo. Zato vabim vse pametne Slovence in Hrvate iz Barbertona in okolice, da se govorov misijonskih in pobožnosti pridno udeležujejo. Nikomur niso cerkvena vrata zaprta; vsak ima pravico priti v cerkev, samo da pride kot gentleman in kot spodobna žena. Dejstvo, da do sedaj ni hodil v cerkev, ne izključuje nikogar. Nasprotno, to bi ravno bil primeren čas zopet začeti. To je ravno priložnost, da gre izobražen in pameten človek malo preiskovati, kje in kaj da je resnica v teh rečeh. Prosta volja ostane in ni nihče prisiljen resnico sprejeti. Pač pa je pametno, da se gre na pravi kraj poizvedovat. Zato pa ste vabljeni vsi, kar vas je rojakov v okolici. Pobožnosti se začne vsak večer ob 15 minut čez sedem, ob pol 8. slavnostna pridiga. Zjutraj bosti vsak dan dve sveti maši, pri katerih bojo tudi kratke pridige, v kolikor bodo razmere dopuščale. Spovedovalo se bo vsak kvečer od torka naprej. Tako tudi zjutraj posebno pred drugo sveto mašo. Prosil bi vas vse, katerim je le mogoče to uslugo nam narediti, da bi šli k sv. spovedi pred soboto, ker druge dneve nam bo mogoče dobiti pomoč od drugih duhovnikov, medtem ko bova morala biti v soboto večer sama z g. misijonarjem. To pa omenjam ne radi naju, ampak radi vas, ker vam bo zelo mučno čakati uro za uro predno pridete na vrsto, ako bi večina čakala za spoved do sobote večera.

Pa še enkrat — dobrodošli vsi, ki mislite priti z dobrim namenom.

Rev. A. L. Bombach, župnik.

—o—

NEKAJ NOVEGA!

So. Chicago, Ill.

Ljudje božji! Čas beži, hiti z vso naglico. Kmalu, kmalu bodo dnevi velikega bazarja tu.

Ljudje božji! Ali ste pripravljeni? Ako še ne, hitite, hitite, ker se mudi.

Pripravite se za prihodnji "Shower party"! Kakor vse kaže, bo še hujši, kakor je bil prvi. Najbrže bo še grmelo. To ne bo samo Shower party, ampak bo kar pravcati "Thunder

(Dalje na 3. strani.)

Volitve. — Volilni šum je za nami. Republikanska stranka ostane v vladnem sedlu še za nadaljna štiri leta. Zmago, kakoršno je dosegla republikanska stranka, je malokdo pričakoval. Pa še to ne, mnogi so pričakovali, da zmaga celo Smith. Od teh volitev so se opazovalci mnogo naučili. Prvič, anglosaški duh duševno vlada med ameriškimi volilci. Drugič, večina ameriškega naroda hoče prohibicijo,kakoršno imamo — in z njo tudi vso gnilobo dandanašnje korupcije, ki jo imamo . . .

* * *

Veselje v Londonu. — Poroča se, da je v Londonu zavladalo veliko veselje, ko so zaznali za izid ameriških volitev. Tudi ta vest da mnogo misliti. Smith je v Londonu nepopularen. Istotako je nepopularen v krogih velikih industrijskih bosov. Smith je nasprotoval ameriški intervenciji v Nikaragvi, kjer imajo oljni magnati svoje interese. Videti je, da je tvorila anglosaška mentaliteta, vpliv velekapitalističnih interesov, vprašanje prohibicije in vprašanje vereizpovedi enotno fronto.

* * *

Delikatese. — Tujec je prišel v neko vas na deželo in vprašal postarno ženico, ali se tukaj dobe kak-ne delikatese.

"Tam gori na gričku," mu je pokazala, kamor se je tujec tudi napotil.

"Kaj pa je hotel?" je pristopila k ženici radovedna soseda.

"Rekel mi je, da likat nese, pa sem ga poslala h krojaču..."

* * *

Pojmovanje. — Luka je bil pri poučnem predavanju o škodljivosti kajenja, kjer je slišal, da vsebuje ena sama cigareta toliko strupenega nikotina, da bi poginila mačka, če bi ga zaužila.

Luka se je strinjal s predavateljem, samo nekaj mu ni šlo v glavo. "Hudirja, vem, da nikotin škoduje," je modroval, 'ampak mačko pa bi le rad videl kaditi."

* * *

Potrebna operacija! — Zelo surov upravitelj nekega veleposestva se je ponesrečil in so mu odrezali nogo. Ko je prišel domov, je vprašal hlapca: 'Kaj pravijo ljudje o moji hudi nesreči?" — Hlapec: "Pravijo, da so vam nogo prenizko odrezali!" — Upravitelj: "Kje bi pa naj morali odrezati?" Hlapec. "Pod vratom!"

* * *

Odmev iz večnosti. — Neki kmet je imel zelo prepirljivo ženico, ki se je nekoč tako raztegotila, da je zbolela in umrla. Ko so odhajali s pogreba, je pričelo nenadoma grmeti v težkem oblaku nad pokopališčem.

"Aha, ali slišite? Saj sem vedel!" je opozoril kmet sosede. "Šele dva dni je tam gori, pa se že prepirajo . . ."

PODLISTEK

Drobtine s potovanja v domovino in nazaj.

Zatem pride precej visok hrib Mehovo in med Gorjanci in Mehovem pa se nahaja Vinja vas, ki ima 193 prebivalcev. Na drugi strani Mehovega pa se nahaja podgrajska duhovnija.

Zdaj jenjajo vasi in cesta se vije proti glavnemu klancu čez Gorjance.

Pod Gorjanci prideš še mimo dveh hiš; ta kraj se imenuje "Na Vahti". Tu je gostilna, ki jo je dolgo vodil neki Zajc. Zdaj je gostilna v drugih rokah.

Na drugi strani ceste v hiši pa je orožniška postaja. Ime "Na Vahti" je prišlo gotovo odtod, ker tu in na vrhu Gorjancev so preje stražili in pazili na tihotapce finančarji, ki so tihotapili iz Hrvaškega tobak in živino. Ali po domače povedano, "švircali" so. Tu so na tihotapce "vahtali" in zato je ostalo ime za ta kraj "Vahta".

Na splošno imenujejo kraj od Težke vode naprej do Gorjanskega pogorja "Podgorje". Tudi tamošnje ljudi nazivljajo za "Podgorce". Ime samo na sebi ni nič grdo, vendar nekateri niso nič prav veseli, če se jih naziva za "Podgorce".

Med ljudstvom v Podgorju je živelo silno lepih legend in pravljic. Ko sem bil še majhen, koliko sem jih slišal. Nekatere se še danes spominjam. Veliko teh pravljic je napisal narodu tudi profesor Janez Trdina. Dve Vam bom navedel tu za kratek čas, da ne bodo naši sprehodi predolgočasni. Prva se glasi:

Škrat.

"Na Gorjancih prebiva škrat. Postave je majhne kakor dvanajstleten deček. Oblečen je v zeleno suknjico, na glavi pa ima rdečo kapico. V rokah drži veliko mošnjo cekinov, katero ponuja tistemu, ki bi pokleknil predenj. Najrajši sedi na Krvavem kamnu žvižgajoč na prste.

Na Gorjance je prišel drvar. Škrat mu veli: "Poklekni predme in dal ti bom to mošnjo cekinov." — Drvar pravi: "Nečem. Jaz pokleknem samo pred Bogom, sicer pred nikomur in ne bom niti pred tabo."

Škrat se nasmeje in reče zabavljivo: 'Bedak, ne misli, da te hočem izneveriti Bogu! Jaz želim samo tvoje sreče. Če se ti ne ljubi poklekniti predme, pa se pojdi z mano metat. Če me vržeš, vzemi, kar dobiš in nesi s sabo."

Drvar je bil korenjak, ki se ni bal ne biriča ne hudiča. Planil je v škrata in se jel z njim metati. Podrl je dozdaj še vsakega, dejal je sam v sebi: S škratom bo otroška igra. Mož se je motil. Škrat je bil močan za devet junakov. Bojevala sta se dolgo in hudo. Drvar je začel tiščati že krvave pene. Škrat mu je bil raztrgal janko in srajco. Drvar je nosil za vratom podobo Matere božje. Škrat zagleda podobo in omedli. Drvar ga vrže na tla in ga tlači. Škrat pa se skrije v suknjico, da ne vidi podobe matere božje. Drvar ga gnjete in gnjete, hotel ga je ugonobiti. Ko pa pogleda, če je škrat še kaj živ, vidi, da tlači prazno suknjico. Škrat se je izmuznil, da ni vedel, ne kdaj ne kako.

Drvar pravi: "Pojdi, kamor hočeš, da si mi pustil le suknjico in mošnjo." Veselo se oddahne od boja, natakne na palico suknjico in mošnjo in koraka ponosno proti domu.

Sreča ga prijatelj in vpraša: "Čemu pa ti bodo ta konjska jajca in ta kačji lev, da jih neseš s sabo?" Drvar misli, da se prijatelj šali in gre naprej. Srečujejo ga mnogi drugi znanci in vsi se mu smejejo in ga poprašujejo, čemu mu bodo ta konjska jajca in ta kačji lev. Drvar se čudi in pogleda. Zdaj se je prevaril sam, da nosi res mesto suknjice kačji lev in mesto polne mošnje cekinov konjska jajca. —

Cujmo, kaj je doživel na Gorjancih neki lovec. Ko mu je škrat ponudil mošnjo cekinov, če poklekne predenj, se je malopridnež polakomnil denarja in padel na kolena. Škrat se zakrohoče in mu da mošnjo. Lovec vrže puško v grmovje in pravi: "Zdaj bom živel lahko kakor grof, ne bom si več iskal divjačine po Gorjancih."

Ko pride do krčme, si da prinesti najboljšega vina celo lodrico in speči kokoši celo kurnico in povabi na južino vsakega popotnika, ki ga vidi na cesti. Jedlo in pilo se je toliko, da je bilo računa sto goldinarjev. Lovec se smeje in veli krčmarju: "Ti si bedak, da ne računaš več." Vrgel je na mizo pest cekinov, krčmar pa je zarežal: "Prekleti slepar! Kaj se norčuješ? Pri meni se z bukovim listjem ne plačuje."

Lovec trdi, da ponuja dobre, rumene cekine, krčmar pa se srdi čimdalje huje in veli, da mu daje suho bukovo listje. Krčmar se naveliča prepira, zažene lovca iz hiše in pravi:

Slovenska Ženska Zveza.

Ustanovljena 19. dec. 1926. Inkorporirana 14 dec., 1927

GLAVNI ODBOR ZA 1928, 1928 in 1930:

Predsednica: **Mrs. Marie Prisland**, 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wisconsin.
Podpredsednica: **Mrs. Mary Glavan**, 1372 Eaglesmere Ave., Collinwood, Ohio.
Tajnica: **Mrs. Julia Gottlieb**, 1845 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Blagajničarka: **Mrs. Matilda Duller**, 2241 So. Lincoln St., Chicago, Ill.

NADZORNICE:

Mrs. Mary Vidmar, 770 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind.
Mrs. Margaret Ritonia, 307 Grove Street, Milwaukee, Wis.
Mrs. Rose Smole, Box 114, Bradley, Ill.

PROSVETNI ODSEK:

Mrs. Julia Gottlieb, tajnica književne matice.
Mrs. Mary Puhek, 608 Glover Street, Detroit, Mich.
Mrs. Dorothy Dermeš, 236 Myers Street, Steelton, Pa.

PUBLIKACIJSKI ODSEK:

Mrs. Fanny Jazbec, urednica Glasila, 2249 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Mrs. Pauline Osoline, Box 492, Forest City, Pa.
Mrs. Mary Plantan, Box 287, West Linn, Ore.

SVETOVALKE:

Mrs. Margaret Kozjan, 1220 Eiler Ave., Pueblo, Colo.
Mrs. Frances Žagar, 231 Center Str., Barberton, Ohio.
Mrs. Matilda Robertz, 607 Jackson Street, Eveleth, Minn.
Mrs. Bara Kramer, 476 Kansas Street, San Francisco, Calif.
Mrs. Mary Darovec, 19114 Shawnee Ave., Nottingham, Ohio.

VODITELJICA MLADINSKEGA ODDELKA:

Mrs. Helen Zakrajšek, 2228 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Uradno Glasilo: **Amerikanski Slovenec.**

Katoliške Slovenke. Pristopajte k Slovenski Ženski Zvezi, ki je edina Slovenska ženska organizacija v Ameriki. Pristopnina je 50c, mesečni prispevek pa samo 25c. Sprejemajo se članice od 16. do 55. leta, v Mladinski Oddelek pa deklice ki dokončajo osemrazredno šolo.

Častno za vsako naselbino je, imeti podružnico S. Ž. Z. v svoji sredi. Ako je pri Vas še ni, ustanovite jo. Osem novih članic zadostuje.

Za vsa pojasnila glede ustanovitve in poslovanja podružnic se obrnite na predsednico **Mrs. Marie Prisland, 1034 Dillingham Avenue, Sheboygan, Wis.**, denarne prispevke, namenjene za glavni urad pa pošljite tajnici, **Mrs. Julia Gottlieb, 1845 W. 22nds Street, Chicago, Ill.** in sicer najpozneje do 25. vsakega meseca. Vse dopise, namenjene za Glasilo Zveze, pa pošljite direktno na list Amerikanski Sloveenc, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

IMENIK KRAJEVNIH PODRUŽNIC S. Ž. Z.

Štev. 1, Sheboygan, Wis.: Predsednica Mary Repenšek, tajnica Margaret Prisland, 1034 Dillingham Ave.; blagajničarka Meta Eržen; zastopnica Marie Prisland. Podružnica zboruje vsaki prvi torek v mesecu v šolski dvorani.

Štev. 2, Chicago, Ill.: Predsednica Mary Jorga; podpredsednica Theresa Chernich; tajnica Alva Jerin, 2235 West 23rd Street; blagajničarka Jennie Stayer. Seje se vršijo vsaki četrti četrtek v cerkveni dvorani.

Štev. 3, Pueblo, Colo.: Predsednica Mary Bozaičk; podpredsednica Amalia Pečavar; tajnica Margareta Kozjan, 1220 Eiler Ave.; blagajničarka Margareta Mehle.

Štev. 4, Oregon City, Ore.: Predsednica Mary Planton; tajnica Marie Polajnar, 1112 John Adams St.; blagajničarka Johana Herbst. Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu pri Johani Herbst, West Lin, Ore.

Štev. 5, Indianapolis, Ind.: Predsednica Anna Koren; tajnica Mary Dugar, 919 N. Warman Ave.; blagajničarka Jennie Grbek. Seja vsaki tretji ponedeljek v mesecu ob 7:30 zvečer v novi šolski dvorani.

Štev. 6, Barberton, O.: Predsednica Mary Semrov; tajnica Frances Stanger, Doylestown, O.; blagajničarka Jennie Ožbolt. Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu pri Jennie Trpin, 213 Columbia Ave.

Štev. 7, Forest City, Pa.: Predsednica Anna Kamin; podpredsednica Louise Novak; tajnica Pauline Osolin, Box 492; blagajničarka Jennie Glonik. Seja vsako prvo nedeljo v mesecu ob 7. uri zvečer v dvorani moškega društva "Naprej".

Štev. 8, Steelton, Pa.: Predsednica Dorothy Dermes; podpredsednica Anna Belčič; tajnica Mary Movrin; blagajničarka Katherine Siminič.

Štev. 9, Detroit, Mich.: Duhovni voditelj Rev. Bernard Ambrožič, O.F.M.; predsednica Mary Puhek; podpredsednica Amalia Pavlich; tajnica Theresa Caiser, 1571 Kendall Ave.; blagajničarka Anna Misica.

Štev. 11, Eveleth, Minn.: Tajnica Frances Zakrajšek, 418 Jones St., blagajničarka Gertrude Kavčič.

Štev. 11, Eveleth, Minn.: Predsednica Rose Jerome; podpredsednica Louise Parme; tajnica Frances Zakrajšek, 418 Jones St.; blagajničarka Gertrude Kavčič.

Štev. 12, Milwaukee, Wis.: Predsednica Margareta Ritonia; podpredsednica Mary Kopač; tajnica Frances Gregorčič, 429 Virginia St.; blagajničarka Ivanka Urankar.

Štev. 13, San Francisco, Cal.: Predsednica Mary Sterk; tajnica Bara Kramar, 476 Kansas St.; blagajničarka Mary Troje. Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v Slovenskem Domu.

Štev. 14, Nottingham, O.: Predsednica Frances Rupert; podpredsednica Angela Benčin; tajnica Frances Novak, 19107 Shawnee Ave.; blagajničarka Mary Darovec.

Štev. 15, Cleveland (Newburgh), Ohio: Predsednica Theresa Glavač; podpredsednica Marie Planinšek; tajnica Pauline Zupancic, 3522 E. 88th Street; blagajničarka Sophie Gliha. Redne mesečne seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu ob 7:30 zvečer.

Štev. 16, So. Chicago, Ill.: Predsednica Agnes Zupančič, podpredsednica Agnes Mahovlič, tajnica Miss Rose Perusek, 9515 Ewing Ave., blagajničarka Alojzija Žagar. — Seje vsaki tretji četrtek v mesecu.

Štev. 17, West Allis, Wis.: Predsednica Josephine Schlosar; tajnica Jennie Windishman, 550 Greenfield Ave.; blagajničarka Mary Savrich.

Štev. 18, Cleveland (Collinwood) Ohio: Predsednica Rose Fritz; tajnica in blagajničarka Jennie Welikanje 14318 Westropp Ave.

Štev. 19, Eveleth, Minn.: Predsednica Agnes Peterlin; tajnica Miss Mary Lovšin, Box 573; blagajničarka Mrs. Jerca Intihar. Seje vsako drugo sredo v mesecu, zvečer, v cerkveni dvorani.

Štev. 20, Joliet, Ill.: Predsednica Antonia Struna; tajnica Anna Plut, 1412 Cora Street; blagajničarka Rose Gorsich.

Štev. 21, Cleveland (West Park), Ohio: Predsednica Mary Hasta; tajnica Cecilia Brodnik, 4592 W. 130th Street; blagajničarka Sophia Tisovec.

Štev. 22, Bradley, Ill.: Predsednica Rose Smole; tajnica Anna Jakočič Box 495; blagajničarka Anna Drašler.

Štev. 23, Ely, Minn.: Predsednica Mary Jerich; tajnica Katherine Slogar, 411 Harvey St.

Štev. 24, La Salle, Ill.: Predsednica Mary Klemenc; podpredsednica Mary Furar; tajnica Anna Klopčič, 1121 — 3rd Street; blagajničarka Mary Strukel; organizatorica Anna Scheuer. — Seje vsako drugo nedelio v mesecu ob 2. uri popoldne, v Slov. cerkveni dvorani.

Pripomba:—Vsaka sprememba pri podružnici, kakor tudi morebitne napake in nedostatki se naj takoj naznanijo na glavni urad.

ŠE NEKAJ OCENE O KNJIGI "AMERIŠKA SLOVENKA"

Takoj ko je knjiga izšla smo priobčili oceno ali prve odmeve od naših listov in posameznikov. Da bodo pa naše članice znale kaj mislijo naši prominentni lajiki o tej knjigi, navajamo izvlečke iz pisem poslanih odboru Zveze.

Mr. Anton Grdina gl. predsednik K.S.K.J. piše med drugim o knjigi takole:

"Kar je knjiga to je Zveza. Knjiga je izšla iz sodelovanja onih ki so Zvezo organizirale. Kar vsebuje Zveza to tudi vsebuje knjiga radi tega gre moje priznanje tako Zvezi kot knjigi. Res je da ima vsaka nova stvar sovražnike, s tem pa še ni rečeno da ista stvar ni vredna življenja. Poprej obsoditi nego poznati je neopravičeno. To so znamenja da, ali ljudje nočejo prav soditi ali pa so sami hudobni in vse drugo tako gledajo. Zveza je bila ustanovljena za dobro naroda, za pomoč v gmotnem in za duševno razvitje v izobrazbi, kar je vse hvale in ne graje vredno. Res je, da je največkrat nehvaležnost in natolcevanje plačilo ustanoviteljem, češ da iščejo svoje časti in slave. To so mišljenja ljudi ki imajo v sebi slabo nagnenje in obsojajo vse kar drugi storijo. To vas pa ne sme ustrašiti. Čim težja je stvar, več vrednosti ima v sebi. V knjigi je mnogo koristnega čtiva, zato moje častitke vsem dopisnikom prve slovenske ženske knjige v Ameriki. Častitke tudi odboru Zveze pri težavnem delu. Zveza naj napreduje, vztraja in ostane na podlagi katero si je začrtala. Z njo smo Slovenci za en korak naprej."

Mr. Joseph Zalar glavni tajnik K.S.K.J. piše sledeče: — "Knjigo "Ameriška Slovenka" sem pazno prečital in odkrito rečem, da je zelo lepo urejena. Vsebina knjige je nekaj finega in poučljivega tako, da po mojem mnenju bi ne smelo biti slovenske hiše v Ameriki, ki bi knjige ne imela. Knjiga je jasen in viden dokaz kaj zna in kaj je slovenska žena, slovensko dekle. Zaradi tega zasluži uprava Zveze vso čast in priznanje za trud in delo ki ga je imela pri sestavi in ureditvi knjige. Moje prepričanje je, da je Slovenska Ženska Zveza nekaj dobrega in potrebnega za naše Slovenke v Ameriki, edino kar mi je žal je to, da se ta plemenita organizacija ni že pred leti ustanovila. Vse eno pa ni prepozno. Dokler bo Zveza pod tako dobrim vodstvom, sem prepričan, da bo napredovala in kar se je zamudilo se bo sčasoma nadomestilo."

Glasilo Ženskega Katoliškega Sveta (National Council of Catholic Women) piše takole:

Slovenian Ladies Union Publication

"The Council extends congratulations to the Slovenian Ladies Union, organized in Chicago in December, 1926, on their publication recently issued, copy of which has been sent to N. C. C. W. headquarters. In addition to reports on the activities of the Union and its various branches, the volume contains a number of worth while articles on questions of vital interest to Catholic women. The English section of the volume "dedicated to our younger generation" opens with a foreword by Mrs. Marie Prisland president of the Union. In it she emphasizes the need for organization on their part, as the result of having noted the success of such movements in other groups."

Miss Mary G. Hawks predsednica te organizacije se istotako laskavo izraža o vsebini knjige. Piše: "Your Slovenian Ladies Union has undertaken and carried out a tremendous task in this; your first publication. The arrangement is good and the book should be of ireat help in furthering the work as well as increasing interest in the Union. It is gratifying to note Parts I and II, with the articles for the one group in Slovenian and other group in English. This must meet with the definite approval of all, and make your work much broarder than if it were confined to either the one or the other. I am proud to have my article in your volume."

Lepo je o knjigi pisal tudi list Ave Maria in jo vsem toplo priporočal. Ravno tako je Glasilo K.S.K.J. prineslo obširno razpravo o nji, ter povdarjalo da bi vsaka ameriška Slovenka morala to knjigo imeti.

Tudi lista Prosveta in Proletarec sta knjigo po svoje ocenila. Urednik Am. Slovenca Mr. John Jerich se je jako laskavo izrazil o vsebini knjige. Čitale smo pohvalne izraze od naših članic in prijateljev ki so knjigo prečitali, zato smo prepričani da je naša organizacija napravila dobro delo in storila velik korak k boljšemu napredku ko je izdala to knjigo. Imamo jih še kakih sto v zalogi in kedor je še nima naj se podviza in jo naroči dokler ne poide. Vsem podružnicam pa, ki še niso vseh knjig prodale katere so jim bile poslane, se prosi da to takoj storijo in pošljejo denar na glavni urad, da se bodo lahko računi pri knjigi v red spravili in skončali.

Zahvalimo se vsem posameznikom, kakor tudi vsem cenjenim listom za prijazno oceno, katera nam je veliko koristila pri razprodaji knjige. Knjige so bile poslane tudi v staro domovino nekaterim listom na ogled. Pa še do sedaj ti listi niso imeli "časa" kaj omeniti o nji. Zadnjič se je "Mimogrede" malo pokregal in povpraševal če je to zanikernost ali kali? Jaz pa, odkrito povem nisem veliko odziva pričakovala. Nisem hotela oporekati da se knjiga ne pošlje na ogled tudi v listom v stari domovini, vendar sem bila že naprej prepričana da ne bo veliko s tem doseženega. Znano mi je, da se stara domovina zanima za slovensko Ameriko le tedaj, kadar je treba "proučavati" ameriške dolarje — pardon — mislim reči razmere. Sicer se pa ne smemo kregati če so nas prezrli listi v domovini, vsaj še vsi slovensko-ameriški listi, katerim je bila knjiga na ogled poslana, niso iste omenili. Če ti listi niso hoteli pisati nobene ocene, naj bi vsaj potrdili prejem knjige. In če pomislimo da je na te liste več ali majn naših članic naročenih, bi človek pričakoval, da bi isti že nekaj iz trgovskega ozira morali storiti, čeprav ne odobravajo obstoja Zveze. Ker so našo knjigo nekateri prezrli, smo pa bolj hvaležne onim ki so jo omenili in nam s tem dali pogum za delo in vedno večji razmah pri naši prvi ženski organizaciji.

Marie Prisland, predsednica.

IZ URADA GL. PODPREDSEDNICE S.Ž.Z.

Collinwood, O.

Sporočati vam imam precej dobre novice iz vzhodne strani Clevelanda. In sicer tam v Nottinghamu so imele dne 4. nov. veliko veselico in sprejem novih članic, katerih je bilo veliko število. Obhajale so namreč obletnico ustanovitve podružnice št. 14. Povabile so bile tudi mojo malenkost. Ker sem se tudi odzvala, mi je v znak hvaležnosti mala deklica izročila lep šopek. Hvala podružnici št. 14 za izkazano čast. Rečem vam, da tako vnetih in naprednih žensk se malo dobi kot so one, le škoda, da nimajo večje naselbine. Eno leto obstanka, pa že podružnica šteje 155 članic; kar gotovo, da bo nagrada primahala v Nottingham, O. Jaz jim jo prav iz srca privoščim.

Pri nas v Collinwoodu pa bolj tiho rogovilimo. Bo že enkrat zagrmelo. Sporočati vam imam žalostno vest, da nam je nemila smrt ugrabila eno našo dobro članico in sicer Rose Rutar. Pokojna je bila rojena Podbrdom na Primorskem. Tukaj v Ameriki je bivala 16 let. Zapušča žalujočega soproga in pet otrok, katerih najmlajša hčerka je stara 17 let, ki je tudi članica naše podružnice. — Pokojna je bila vsa navdušena za SŽZ., oziroma našo podružnico. Šle smo pet dni okoli njenih prijateljic in smo jih nabrale 62 novih, pa vse dobre ženske. Zelo se je veselila te nove kampanje, pa nam jo je Večni vzel. V zadnji pozdrav smo ji poklonile lep šopek, dale smo za sv. maše in avtomobil, da nas je šlo šest članic za pogrebom. Šle smo tudi molit in čuti prvo noč k rajnici. Z hvaležnostjo so se nam domači zahvaljevali za te izkazane časti. Prizadetim naše iskreno sožalje, Tebi, dobra in blaga žena pa: počivaj v miru in večna luč naj Ti sveti!

Tukaj v Collinwoodu se na nekaj pripravljamo, kar nimate še pri nobeni podružnici, pa to je za enkrat še tajnost.

Pozdrav vsem članicam SŽZ. in veliko napredka vsepovsod!

Mary Glavan.

POZOR

tajnice vseh podružnic S.Ž.Z.

Danes je priobčen imenik vseh podružnic Slovenske Ženske Zveze. Tajnice vsake posamezne podružnice se opozarjajo, da natančno pregledajo imenik svoje podružnice in takoj meni sporočijo vse morebitne napake in nedostatke, da se imenik spopolni za prihodnjič.

Vse tiste podružnice, ki še niso zaključile račune in poslale denar za knjigo Ameriška Slovenka, kakor tudi za oglase, se ponovno prosijo, da storijo to takoj, da mi bo mogoče knjigo zaključiti.

Glede naše kampanje za nove članice bodi toliko omenjeno, da lepo napreduje. Ako stopijo na plan vse podružnice, bomo že z Novim letom dosegle število 2000. Ko se pa to zgodi, dobile bomo svoj lasten časopis, (Magazin) in to, kakor že rečeno, brez posebnega doplačila. Vsled tega upam, da se bodo sedaj v zimskem času vse članice potrudile in pridobile potrebno število novih članic.

Sesterski pozdrav,

Julia Gottlieb, gl. tajnica.

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 1, SHEBOYGAN, WIS.

Na predzadnji seji je bilo sklenjeno, da podružnica priredi večerjo dne 14. novembra v prid naše slovenske fare. Čisti preostanek te večerje se bo oddal cerkvenemu odboru. za odpravo dolga pri fari. Ker je namen te prireditve tako koristen, pričakujemo da pridejo vsi naši farani na večerjo. Da boste vedeli kake dobre stvari bomo jedli navajamo tukaj jedilni list. Imele bomo: Pečenko z omako, "Chicken Chop-Suey", mešan krompir, grah z smetano, zeljnato solato, kumarce, olive, paradižnike, potico, doma pečene "Parker House Rolls", jabolčni štrudel, kavo in "Pink Tea". Vstopnina je samo 65 centov, kar je sorazmerno jako malo za tako dobro večerjo. Če še povemo da bo kuhinja v oskrbi Mrs. Tereze Simonich, ter da je njen kuhinjski štab že pridno na delu da oskrbi vse potrebno, vemo da bo večerja izborno pripravljena. Ponosne smo da ima podružnica članico kot je Mrs. Simonich, ki je nad vse izborna kuharica, tako da Amerikanci že vedno naprej vprašujejo kedaj bomo zopet imele večerjo. Pri mizi bodo stregle naše mlade članice, belo oblečene kot vedno. Imele bomo tudi godbo, ki bo med večerjo svirala, tako da boste lahko "Pink Tea" pili kar po zvokih koračnice, ali valčka. Javnosti pa ne povemo kaj je naš slavno znani "Pink Tea", ker je to Sheboyganska tajnost. Kaj ne?

M. P.

IZ URADA PODRUŽNICE ŠTEV. 23. S. Ž. Z.

Ely, Minn.

Tudi tukaj na Ely smo spevidele potrebo, da bi se ženske združile in zato smo ustanovile podružnico S. Ž. Z. in zatorej vabimo vse elyške Slovenke, da se nam pridružijo in pristopijo k naši Zvezi. Tukaj nas je lepo število Slovenk, če bi se združile, bi bila naša podružnica ena med največjimi, kar upamo, da se bo tudi zgodilo, kakor so to naše prve seje pokazale. Pokazale so, da se hudo zanimajo in če se dobro primemo bomo še nagrado odnesle. Želimo, da bi se v vsaki naselbini ustanovila podružnica, da bi bilo čim več članic ter bi tako čimprej dobile lastno glasilo. S tem bomo gotovo razveselile našo glavno predsednico ter bo tudi nam vsem v korist.

S sestrskim pozdravom do vseh članic S.Ž.Z.

Odbor podr. štev. 23.

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 24 S.Ž.Z.

La Salle, Ill.

Kakor že znano, smo tukajšne Slovenke ustanovile podružnico SŽZ. dne 17. oktobra 1928.

Vse članice se opozarja, da se udeležijo mesečne seje, ki se bo vršila dne 11. novembra ob 2. uri popoldne v šolski dvorani sv. Roka. Ker bo to prva seja naše podružnice, bo več reči za ukreniti. Upam, da se bodo vse članice v obilnem številu te seje udeležile in želim, da bi vsaka članica pripeljala eno novo seboj, da bo nas kar največ mogoče in da bi nagrado dobile, ki je razpisana pri naši zvezi v tej kampanji. Potem bi bile lahko ponosne, ko bi najmlajša podružnica dobila nagrado.

Pozdravljam vse članice SŽZ in čitatelje Amer. Slovenca!

Annie Klopčič, tajnica.

NOTARSKA DELA

kot kupne pogodbe, zemljiške prepise, pooblastila, dolžna pisma, vknjižbe (intabulacije), izbrisne izjave, oporoke (testamente), prošnje za automobilske licence, preskrbim potne liste jugoslovanskim podanikom za v stari kraj, izdelujem afidavite za dobavo svojcev v Ameriko in vsa druga notarska dela za tukaj in stari kraj izvršujem zanesljivo in točno za ameriške rojake. Vse informacije brezplačno. —

JOHN JERICH

— SLOVENSKI NOTAR —

1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

CHICAŠKIM SLOVENCEM NA ZNANJE!

Začenši s tem tednom pa do novega leta, bo prodajalna plošč v prostorih upravništva "Amer. Slovenca" odprta vsak torek in soboto večer do 9. ure. To smo odredili zato, da bo dana prilika onim, ki delajo po dnevu in prihajajo ob večerih po plošče in razne druge stvari.

Obiščite ob večerih našo prodajalno plošč, da slišite nove slovenske plošče, ki so prišle zadnje čase na trg. Pazite na oglase plošč v našem listu in potem pridite v našo prodajalno, da jih slišite.

Uprava "Amer. Slovenca".

KVALITETA — TOČNOST POŠTENJE

A. F. WARHANIK

zanesljivi lekarnar — zaloga fotografičnih potrebščin.
2158 West 22nd Street
vogal Leavitt cesti
CHICAGO, ILL.

ŠEST DNI PREKO OCEANA

najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

PARIS, 30. nov, 17. dec.

ILE DE FRANCE, 16. nov., 7. decembra.

(o polnoči)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene. — Vprašajte katerega-koli pooblaščenega agenta ali

French Line
213 N. Michigan Avenue, Chicago, Ill.

Dobro meso - Dobra postrežba

se dobi le v dobri mesnici. Pri nas dobite vedno najboljše sveže, kakor tudi prekajeno meso. Izdelujem prave kranjske domače klobase, narejene po domačem receptu. — Se priporočam v naklonjenost!

MATH KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1918 West 22nd St. Phone: Canal 6319. Chicago, Ill.

STANOVANJE V NAJEM

s štirimi svetlimi zračnimi sobami; kopalnica, elektrika, na novo prenovljeno. Najemnina $20.00 mesečno. Oglasite se na **1903 W. 23rd St., Chicago, Ill.**, pri najemniku, ali pa telefonirajte: Graceland 0962.

s,t,sr

IZ SLOV NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

storm party". Pa brez strahu! Pridite vsi, prav vsi, na ta "party" in vsak naj kaj prinese. To bo fletno, da se nam bo kar samo smejalo.

Ko bo pa enkrat "Shower" preč, potem se pa lepo vsedemo k pogrnjenim mizam . . . — Oh, meni so že zdaj usta na smeh.

Pridite vsi, ne samo ženske! Tudi možje lahko kaj prinesejo, da bo večji "fun".

Ummm — ali bo fajn!

Grmek.

AKTIVNOST SLOVENCEV V SAN FRANCISCO.

San Francisco, Cal.

Zadnjič sem poročala, da se pripravlja klub 'Slovenija' prirediti vinsko trgatev in v resnici povedano, ta vinska trgatev se je izborno obnesla, da tako še nobena ne poprej, kakor ravno ta letos. Ker je bil ves čisti dobiček določen za Slov. dom in Slov. čitalnico, so se vsi Slovenci in Slovenke zavedali, da je njihova dolžnost podpirati Slov. dom in Slov. čitalnico. Klubu "Slovenija" čestitam, ker se je on najprvo zavzel za slovensko naselbino v S. Francisco in zato prireja veselice, da pomaga Slov. domu.

Vinska trgatev se je kljub velikim stroškom dobro obnesla. Vseeno je ostalo čistega dobička okoli $800.00. Pri tem pa je bilo več potrebnih stvari kupljenih, ki nam bodo prav prišle še druga leta pri raznih prireditvah. Imamo svojo ječo in sodnijo. In to vse je stalo precej denarja za začetek, ker prejšna leta smo si morali izposojevati take predmete in plačati precej najemnine za najete in izposojene stvari. Od sedaj naprej pa bomo imeli vse svoje stvari. Kar se je tikalo vinske trgatve, je bilo torej vse O. K. Kar se pa tiče kranjskega gulaža, ga je letos zmanjkalo, akoravno nismo imeli kranjskega mesa, ne kranjske peči, ne ribenške kuharice, kakor mi je Tone s hriba ugovarjal. A Tonetu v odgovor pa povem tako, da kar slovenski Kranjc ali Kranjica v Ameriki kupi in plača, se to potem imenuje, da je "kranjska" last. Zato smo tukajšne Slovenke zamogle na vinski trgatvi vsem gostom postreči s "kranjskim" gulažem. Dalje mi je Tone tudi rekel, da mu naj odpravim eno tono grozdja. Ali misli Tone, da se grozdje pošilja, ne da bi se vedelo kam? Kadar kdo hoče tono grozdja, mora naslov povedat, kam se ga naj pošlje.

Torej Tone, za letos bo prepozno za grozdje pošiljat tudi ako naslov poveš, ker je že ves potrgan. Pri vas imate pa tudi gotovo že zimo. Poslovi se od jolietskega hriba in pridi k nam pogledat, na naš hrib, v mesto zlatih vrat in boš imel dovolj dela za celo zimo v zidanicah. Tone, ako ne verjameš, pa pridi in se prepričaj!

Tudi prireditev, ki se je vršila tukaj dne 27. oktobra podružnice SŽZ. v Slov. domu, je bila dobro obiskana, za kar se vsem najlepše zahvaljujem.

Drugih posebnih novic ni, da bi vas zanimale. Približno se ravnamo kakor po drugih naselbinah. Zadnje dni se je tu pojavljala španska bolezen, je že par tisoč priglašenih slučajev. Za bolnike slabo, za zdravnike dobro.

Pozdrav vsem čitateljem A. S.! **B. Kramer.**

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Morski razbojnik

Spisal kapitan Frederick Marryat.

Iz angleščine prevel J. M.

Vse je bilo urejeno; Osvald je poveljeval en čoln, in določilo se je, da pride Mrs. Templemorova s svojima otrokoma v večjega, ki je bil pod poveljstvom kapitana Ingrama. Ko je bilo število za Osvaldov čoln določenih ljudi popolno, je čoln odplul, da naredi prostora drugemu. Nedaleč od ladje je obstal, da počaka drugega. Mrs. Templemorova je prišla v spremstvu kapitana Ingrama gor na krov in nato ji je pomagal v čoln. Ena izmed dojilk z enim otrokom je zadnja prisedla k njej; Koko je spremljal Judy, drugo dojilko z drugim otrokom v naročju; in kapitan Ingram, ki je pomagal dojilki s prvim otrokom v čoln, se je hotel ravno vrniti, da pomaga še Judyji z ladje, ko se je ta naenkrat pogreznila v valovje in zadela ob čoln. "Za Boga, pogrezuje se!" so prestrašeni zavpili mornarji in odrinili, da bi utekli vrtincu.

Kapitan Ingram, ki je stal v sprednjem delu čolna, da pomaga Judyji, je bil vržen nazaj v čoln. Preden pa je mogel zopet vstati, je bil čoln ločen od ladje in gnan od nje!

"Moj otrok!" je ječala mati, "moj otrok!"

"Nazaj, fantje!" je zavpil kapitan Ingram in sam prijel za veslo.

Mornarji so bili razburjeni, misleč, da se ladja potaplja. Ko pa so videli, da še vedno plava, so prijeli za vesla in poizkušali priti zopet do nje, toda zaman — morja in vetra niso mogli premagati. Kljub vsem naporom so se vedno bolj odmikali od ladje, in mati je v blaznem strahu milo proseč vila roke. Kapitan Ingram je izpodbujal mornarje k največjim naporom, vendar je kmalu spoznal, da so vsi nadaljnji poizkusi zastonj.

"Moj otrok! Moj otrok!" je vpila Mrs. Templemorova, vstala in držala roke iztegnjene proti ladji. Na kapitanovo povelje so čoln zaobrnili. Uboga mati je sedaj spoznala, da je vse upanje izgubljeno, in zgrudila se je nezavestna v čoln.

PETO POGLAVJE.

Stara devica.

Nekega jutra, kmalu po nesrečah, ki smo jih opisali, je šel Mr. Witherington nekoliko bolj rano kakor po navadi k zajtrku; našel je svoj zeleno prevlečeni stol že zaseden, in sicer ni sedel na njem nihče drug kakor njegov služabnik William, ki je imel svoje noge na ograji kamina in je tako pazno čital časopis, da ni slišal vstopiti svojega gospodarja. "Na moje hrabre stare očete! Nadejam se, da se imate prav dobro, Mr. William; oprostite, nisem vas hotel motiti, gospod."

Dasi je bil William drzen kakor večina njegovega stanu, je bil vendarle nekoliko v zadregi. "Odpustite mi, prosim, toda Mr. Jonatan ni imel časa, da bi mogel pregledati ta časnik."

"In od njega se tudi ne zahteva kaj takega, ne da bi jaz vedel, gospod."

"A Jonatan pravi, da je vedno dobro prej pogledati po oznanilih o mrličih, da vas novice take vrste ne pretresejo preveč."

"Jako skrben človek, prav res."

"In tu stoji vsa zgodba o neki ponesrečeni ladji."

"Ponesrečeni ladji! Kje, William? Bog mi pomagaj, kje je?"

"Bojim se, da ni to ona ladja, radi katere vas tolikanj skrbi, gospod — oni — pozabil sem že njeno ime."

Mr. Witherington je vzel časnik v roke in kmalu našel natančno poročilo o rešitvi dveh zamorcev in enega otroka s ponesrečenega "Cirkasijana".

"Res, tako je!" je vzkliknil Mr. Witherington. "Uboga moja Cecilija v odprtem čolnu! Enega izmed čolnov so videli, ko se je potopil — morebiti je mrtva — usmiljeni Bog! En deček rešen! Bog mi pomagaj! Kje je Jonatan?"

"Tukaj, gospod", je odgovoril Jonatan jako svečano, ko je ravno prinesel jajca za zajtrek in stal sedaj nemo za stolom svojega gospodarja.

"Takoj po zajtrku moram odpotovati v Portsmouth — prav nič mi ni treba jesti — nič mi ne tekne!"

"Tako se navadno godi ljudem v enakih primerih," je odgovoril Jonatan; "ali vzamete svoj voz ali pogrebno kočijo?"

"Pogrebno kočijo za štirinajst milj na uro, z dvema paroma konj! Jonatan, ti si blazen!"

"Ali želite črne svilnate trakove za klobuk in rokavice za kočijaža in služabnika, ki vam bodo stregli?"

"Proč s tvojo šaro! Ne, tu gre za življenje in ne za smrt! Zamorec očividno misli, da se je potopil samo en čoln."

"Mors omnia vincit — smrt premaga vse," je odgovoril Jonatan in povzdignil oči.

"Ne skrbi za te stvari; skrbi za svoje! Ravno slišim, da trka pismonoša na vrata — poglej, ali ima pisma zame!"

Bilo jih je več, med njimi tudi eno kapitana Maxwella z ladje "Erydice", ki je natančneje opisoval nam že znane okoliščine in izporočal Mr. Witheringtonu, da je s poštnim vozom odposlal obadva zamorca in otroka na njegov naslov in da jih eden njegovih častnikov, k porabi isti voz do mesta, varno in gotovo spremi do njega.

Kapitan Maxwell je bil star znanec Mr. Witheringtona — večkrat je že obedoval v njegovi hiši v družbi s Templemorovimi in je zaradi tega mogel od obeh zamorcev zvedeti ravno dovolj, da jih je vedel kam poslati.

"Na kri mojih prednikov! Danes zvečer bodo tukaj!" je vzkliknil Mr. Witherington, "in jaz sem si prihranil pot na ta način. Kaj je storiti? Najbolje, da Mary pripravi sobe, ali slišiš, William? Posteljo za enega malega dečka in dva zamorca."

"Da, gospod," je odgovoril William, "kam pa naj denemo te črne ljudi?"

"Kam? To je vseeno: eden naj spi v sobi kuharičini, drugi lahko v Maryjini."

"Jako dobro, gospod, takoj jima povem," je odgovoril William in odhitel že naprej vesel radi hrušča, ki ga je pričakoval v kuhinji.

"Oprostite, gospod," je opomnil Jonatan, "izmed zamorcev je eden, mislim, moški."

"No, kaj pa potem?"

"Potem gotovo ne bo hotela nobena izmed služkinj spati v isti sobi."

"Na vse nesreče Witheringtonov! To je pa res — vzemi ga torej k sebi, Jonatan — ti ljubiš črno barvo."

"Toda ne v temi, gospod", je dejal Jonatan in se priklonil.

"Potem naj spita sama v eni sobi; stvar je s tem dognana. Sedaj me pa pusti, da zajtrkujem, in potem se pomenimo dalje."

DENARNE POŠILJATVE ZA BOŽIČ,

v JUGOSLAVIJO

izvršite skozi nas, ker naše mnogoletno izkustvo in zveze s prvrmi jugoslovanskimi bankami nam omogočuje, da Vam postrežemo točno in brzo in po najnižjih cenah. Mi jamčimo za vsako pošiljko.

MNOGO MILIJONOV DINARJEV je že bilo poslanih po naši banki in izplačano tisočerim prejemnikom na njih največje zadovoljstvo.

ZA BOŽIČNI IZLET V JUGOSLAVIJO Vam bo dal vse nasvete naš potovalni oddelek. Mi zastopamo vse parobrodne linije in Vas lahko odpravimo v staro domovino, kjerkoli hočete, z največjimi in najhitrejšimi parniki in v popolni varnosti in udobnosti.

Največja slovanska banka v Ameriki.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

VAŽNO ZA POTNIKE.

New York, N. Y. — Mr. Felix Lachesnez-Heude, glavni potniški poslovodja od francoske linije, se je te dni vrnil iz Evrope, kjer je obiskal vse agencije in podružnice od te linije. Mr. Lachesnez je pravi optimist za poslovanje večjega podjetja in za uvaževanje načrtov za prihodnost. Poročal je, da francoska linija bo dobila nekaj novih parnikov, kateri bodo največji in najhitrejši parniki na svetu. Mr. Lachesnez bo v kratkem obiskal vse agencije te linije, skozi celo Ameriko in tudi v Kanadi.

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Opozarjajte svoje prijatelje in znance na zanimive povesti v "Amerikanskem Slovencu!"

ANGLEŠKO govoreča deklica se išče za lahka hišna dela in kot pestunja za 3 leta starega otroka. Dober dom. 7214 Yates Ave., Fairfax 9635.

PREVOZ - DRVA - KOLN

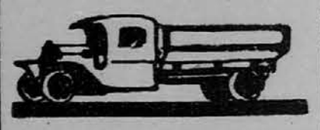

Rojakom se priporočamo za naročila za premog — drva in prevažanje pohištva ob času selitve.

Pokličite

Telefon: Roosevelt 8221.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

NIMA VEČ PREHLAJENJA

"Več let me je vsako jesen nadlegoval hud kašelj in prehlajenje. Nekega dne mi je prijatelj svetoval Trinerjevo grenko vino. To je bilo pred tremi leti, in od takrat nimam več prehlajenja. Pronašel sem, da je Trinerjevo grenko vino čudovita tonika, ki mi daje moč, da se obranim prehlada."

A. V., Perth Amboy, N. J., Sept. 26, 1928.

ALI IMATE PREHLAD?

VARUJTE SE!

Zanemariti tudi najmanjši prehlad, pomeni da se izpostavljate zlim posledicam. Pljučnica se mnogokrat pojavi nepričakovano, in večkrat konča zelo nesrečno. Zavarujte se torej proti prehladu!

Vsled ureditve dobre prebave in izčiščenja črevesja vseh nerednosti, kar dosežete z uživanjem te glasovite sestavine kalifornijskega vina, caseare in drugih zdravilnih zelišč, ki očistijo vaš sistem vseh nepotrebnih snovi, in tako prepreči, da se vam prehlad ne razpase.

Z vživanjem tega neravnega odvajalnega sredstva pred jedjo, kolikor potrebno, se obranite pred prehladom in hripavostjo, glavobolom, kislini in plinom v želodcu, nespečnosti in poparjenosti, ker vaše drobovje bo delovalo mirno in izdatno. Kupite še danes eno steklenico v katerikoli lekarni. — $1.25. Vrednostni kupon je v vsakem zavitku.

TRINERJEVO

GRENKO VINO

Steklenica za poskušnjo **brezplačno**

Pišite na Jos. Triner Co., 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill., za brezplačni vzorec. Samo eden za vsako družino.

Ime .....

Naslov .....

Mesto .....

PREJELI SMO

Družinsko pratiko

Za leto 1929.

STANE S POŠTNINO 25c

Pa še nekaj

ZA VSE LJUBITELJE IN PRIJATELJE DOBRIH KNJIG IN LEPEGA BERILA!

Ostalo je nam nekaj iztisov knjig od GORIŠKE MOHORJEVE DRUŽBE, za leto 1928. Te knjige so:

1. **KOLEDAR ZA LETO 1928. v katerem je več zelo interesantnih črtic, povestic in raznih svetovnih poročil.**
2. **"OB SREBRNEM STUDENCU", krasna povest izpod peresa Franc Jakliča.**
3. **"ZA DOMAČIM OGNJIŠČEM", vzgojna čitanka izpod peresa Filip Terčelja.**
4. **"OČE BUDI TVOJA VOLJA", povest iz Istre. Zelo zanimiva.**
5. **"ŽGODBE SV. PISMA", stare zaveze.**

Te knjige so se prodajale skupaj za svoto $1.10.

KDOR NAROČI TE KNJIGE SEDAJ, MU DAMO ZRAVEN ŠE "DRUŽINSKO PRATIKO" ZA LETO 1929.

To je pet knjig in pratiko za samo

85 centov

TA PONUDBA PA VELJA SAMO DO 24. NOVEMBRA 1928.

Zato se poslužite te prilike takoj!

Izrežite ta oglas in zraven pošljite svoto 85c. in mi bomo vam poslali omenjene knjige vred z "Družinsko pratiko" za leto 1929.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

6149 WEST 22nd STREET CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Opazuje in opazi.

V Opazovanjih opazuje g. Molek volilno borbo. Zato je časnikar in predsedniške volitve so zadeva, za kakršno se mora zanimati vsa amerikanska javnost. Prav je tudi, da se amerikanski Slovenci zanimajo za volitev.

Po "Ameriški Domovini" je g. Molek opazil, da "je po slovenskih hišah v Clevelandu precej Smithovih slik. Še več, Smithova slika je obešena poleg Kristusa na steni."

To je opazil. Zdaj— pa opazuje: "V 'metropoli' pride še to, da cenjeni volilci ne bodo vedeli, kateri je pravzaprav kandidat za prezidenta, Smith ali Kristus, ker oba visita skupaj na steni. Morda pride tudi to, da bo Kristus na steni samo zaradi Smitha."

Stvar je sicer na sebi malenkostna in sarkastična, ampak zopet ni malenkostna. Po letih utegne kdo brskati po časopisju in naleteti na to sodbo. Zadeva z "bohunks" je dvignila precej prahu.

Kaj vsebuje taka sodba? Kolikor jaz Slovence v Clevelandu poznam, se z nekim opravičenjem lahko govori o "metropoli," saj stojijo Clevelandčani duševno najmanj na svojem mestu. G. Molek jih mora poznati očividno od druge strani, da so namreč taki duševni revčki, da bi ne vedeli Smitha razločevati od Krista. Ali je res naš slovenski narod v Ameriki tako zarukan, da "ne bodo vedeli, kateri je pravzaprav kandidat za prezidenta", in tako zarukani so Slovenci v "metropoli"?

Sicer naj pa se Clevelandčani sami z g. Molekom poglihajo, ako morda g. Molek ni tudi opazil, da bi mu ne utegnili biti — kos.

* * *

Po starem tudi v — Italiji.

Laški fašisti se hudo sklicujejo na svoje slavne prednike — Rimljane. Prave rimske krvi bo malo v njih žilah, ker so tuji narodni elementi rimski živelj precej zatrli in se z ostalimi pomešali. Nekaj res — rimskega pa je ostalo tudi sedanjim — Rimljanom-fašistom.

Ko se je rimski imperij začel širiti na izhod, so prišli Rimljani v stiko tudi z Judi, ki so bili pod Makabejci politično močni. Sklenili so z njimi zvezo. Ta je značilna: V slučaju rimske vojne, morajo Judje dati to in ono . . . v slučaju judovske vojne pa bodo tudi Rimljani dali — **po možnosti!**

Zavežejo druge, zavežejo tudi same, a same tako, da se nič ne zavežejo. Izborni prefriganci.

To prefriganost imajo sedanji Italijani še v polni meri. V svetovni vojni so se prefrigano izvili iz zavezništva, prefrigano delajo zdaj v senci nekdanje rimske slave, in tako bodo delali naprej in opeharili vsakega, ki jim bo nasedel.

Povestnica je sicer dobra učiteljica, a malo je takih, ki bi jo hoteli poslušati.

* * *

Moderni strahovi.

Moderni so in so bolj politični. Straši — Avstrija. Strah se imenuje — Anschluss, priklopitev Nemčiji. Najbolj se strahu bojijo — Francozi. Ampak za strahom nekaj tiči. Avstrijski ministerski predsednik, Seipl, je malo postrašil v Journal de Geneve in sestrašiti je hotel ligo narodov. Previdno pa straši. Pravi, da ni strahu, in da ne bo strahu, je treba izpremeniti, ako ne odstraniti določbe mirovne pogodbe v Versaillu, in dalje je treba, da izgubi liga narodov vsak strah.

Nemci delajo po določenem načrtu. Njih strah je mirovna pogodba, in da odstranijo ta strah, strašijo s — priklopitvijo, so pa malo neprevidni, ker — "priklopitev je logična in naravna," kakor se glasi v Journal de Geneve.

Vprašanje je samo, ali bodo ti politični strahovi tudi koga prestrašili.

Strašenje se periodično ponavlja, kakor so pokazali dogodki povodom Schubertove stoletnice na Dunaju.

* * *

Vihar po miru.

Vihar je na Francoskem divjal, ko so leta 1905 pridno — sekularizirali. Prišel pa je leta 1914 drug vihar, svetovna vojna. Pa se je prejšnji vihar mirno polegel, ko so prihajali člani izgnanih kongregacij nazaj v domovino, da primejo za orožje. Nihče ni črhnil besede. — Vojni vihar se je zopet polegel. Dne 30. septembra pa je zopet nastal vihar v francoski zbornici, ko je šlo za neki popravek določb sekularizacije iz l. 1905. Vihar je dvignila opozicija pod vodstvom Ernesta Lafontea, ki je očital vladi, da hoče olajšati povratek onim, ki so bili izgnani. O povratku sicer ni govora, a vihar je značilen, ker se je prikazal zdaj po miru, ko ni več nevarnosti.

Če francoski zagrizenci že mislijo delati vihar in izganjati, naj bi izganjali vsaj vedno in dosledno.

Čudakov na svetu ne bo zmanjkalo nikoli, je pa tudi nekaj pametnih ljudi, in francoski ministerski predsednik je opravičeno poudaril, da so nove določbe potrebne v smislu "verskega miru v deželi".

* * *

Tirolska — Koroška.

Ko je fašizem divjal med nemškimi Tirolci, so prihajali iz Koroškega glasovi — sprave in narodne pravičnosti. Vsaj glede verskega pouka v materinščini se je na pritisek vatikana zadeva na Tirolskem nekako poravnala. S spravo so pa na Koroškem prenehali vsi glasovi sprave, in koroški Slovenci zdihujejo naprej pod nemškim jarmom.

Le kak naivnež bo verjel sirenskim glasovom ako prihajajo od nemške strani.

* * *

Politična igra se nadaljuje.

Srbski radikali, glavna srbska politična stranka, je imela zborovanje ter si izvolila novega predsednika v osebi Ase Stojanoviča, ki uživa baje zaupanje kralja Aleksandra in podpira spravo v Jugoslaviji. Zbor je sprejel rezolucijo, ki obsoja politiko prejšnjega premijerja Velja Vukičeviča in sedanjega premijerja Korošca. Ali jih morda boli glava po neomejeni politični kontroli? — Glasovi pravijo, da se bo moral Korošec umakniti in narediti prostor novi vladi, ki bi obsegala — radikale in — hrvatske zastopnike.

Dr. Korošca glava gotovo ne bo bolela, ako se umakne, vprašanje pa je, kako dolgo bi vozili vladni voz radikali in radičevci, dasi bi se oddahnila vsa Jugoslavija, ako bi prišlo malo trajno do take politične kombinacije. Čas pa še ni izlečil vseh ran in mentaliteta se še ni dosti izpremenila. Šlo bi za vlado, nikakor ne za — spravo.

Abstinenca je zelo slaba politika, še slabša pa je—bojkot.

* * *

Bo šlo po starem.

V Albaniji so se severni rodovi baje pomirili, ker je Zogu prestopil h krščanstvu. Kaj porečejo zdaj muslimani? Poročila so pod strogo cenzuro, a se glasijo, da so vislice za nasprotnike precej— napolnjene. Civilizacija na Balkanu je kakor barva na stari hiši. Samo na zunaj. Zakon tvorijo puška, nož in vislice.